

JORDI BENITO
Capvespre a Potsdam

Una oda de Jordi Benito a l'Olimp i a l'Olimpisme

Entre el realisme capitalista de Francesc Torres, el realisme tecnològic d'Antoni Muntadas, el realisme enciclopèdic i pessimista de Francesc Abad i tots els altres realismes (fills, al capdavant, del realisme socialista), l'obra de Jordi Benito –l'amic íntim dels déus de l'Olimp– emergeix cada cop més com un irrealisme que abraça i alhora supera qualsevol visió dialèctica, històrica i didàctica de la realitat.

Tot amb tot, no hi ha pas primeres divisions, ni segones ni terceres, en art, malgrat que les pretenguin establir alguns crítics i, sobretot, Victòria Combalia. Barrejar l'art amb el futbol porta a una visió competicionista que desemboca inevitablement en la vulgarització i en el mercantilisme i, per tant, al de fora de l'art.

Si de cas, hi ha tantes divisions com artistes, i hi ha també els artistes falsos. I si Abad, Muntadas i Torres són, respectivament, Abad, Muntadas i Torres, resulta que Benito és Benito més Benito. Aquesta constitueix la principal diferència –no pas qualitativa, sinó quantitativa– entre Benito i molts altres artistes ultra esmentats.

A poc a poc, però, anem veient com Benito va essent Benito multiplicat per Benito, en proporció inversa, doncs, a tants d'artistes que van esdevenint ells dividits per ells mateixos, fins que, entre tantes divisions, deixen d'ésser artistes. I talment va augmentant la distància quantitativa entre Benito i els altres.

L'irrealisme de Jordi Benito, amb l'empenta de la quantitat, fa que el seu art abasti la qualitat –tan rara– de la poètica suggeridora d'allò que només és suggerible pels déus en una visita llampec a través de la intuïció de Benito. I el resultat d'això, reclus en si mateix, esclata, per la pressió estètica, en deu mil referències que s'associen lliurement entre si.

Així –i ja era hora que algú ho fes–, ja situat Jordi Benito entre els artistes de la seva generació que tenen, si fa no fa, unes mateixes procedències, no ens podem pas estar d'afegir-hi que quantitat, ací, equival a puixança, és a dir, a capacitat de despertar ressorts de creativitat, literària en el nostre cas. I aquest suposa el més gran elogi que hom pot fer a un artista.

Jordi Benito és i serà el Paolo Uccello de les dècades a cavall de dos mil·lennis, amb el benentès que el mil·lenni que ve valorarà més Uccello que no pas, verbigràcia, Miquel Àngel o Leonardo da Vinci.

Tot plegat se'ns fa palès en la peça que ens ocupa, «Capvespre a Potsdam». En efecte, en aquesta ciutat, a la vora del llac Wannsee, fou dividida Europa, el 1945, per Churchill, Stalin i Truman –i allò, per les divisions, fou realment un capvespre–, i allà, avui, ensulsiat el mur de Berlín i esbotzat el dogma, els piragüistes, desorientats, s'encasten en una muntanya de carbó, i les piragües, suicides, es tornen de plom.

O dit d'una altra manera, una barca, un bou, enorme (metàfora del toro tan tractat per

"Capvespre a Potsdam", 1992
Carbó i plom

la Europa), carregada de carbó,
inssee.

cs! Pindar i Uccello, arran de
t que segueix al capvespre,
en el migdia, sí, però sempre en
renta tones de carbó de la
t de putrefacció!

ó, és clar, al migdia. I Uccello i
la flama olímpica alimentada
alior de l'Olimp que desglacia el
siau Sense-Maldecaps) que
s alemanys.

el brau, sota les tones de
hi converteix en irrealisme,
tica, a l'eix entre l'est i l'oest
l'art. O el brau muntat per la

von Kleist (un dels déus que
rllonguè en el llac Wannse un
anera que Benito hi és la
l'imp sota la muntanya de
mpiades?

Carles Hac Mor

JORDI BENITO

Neix a Granollers el 1951

PRIMERA EXPOSICIÓ

1971 • "Muntatge al cel",
Plaça Porxada, G

PRIMERA EXPOSICIÓ D

1971 • "Formes al carrer",
Aquitània, Barcel

DARRERES EXPOSICIÓ

1988 • "Carruatges", E

- "Sigfrid-runa", Si
- "Acció-escena. Est
- "Contemporani, G

1989 • "Prova de foc. Ce

- "AGDA o tomba d
- "Centre Alexandre
- "de Llobregat. F

- "L'Aréna", Tabie
- "Sculpture quotidie

- "Les portes de Li
- "Barcelona.

1990 • "Enterré dans l'A

- "du Cloître, Arles.
- "Les portes de Li
- "València.

- "Piano Track", G
- "Barcelona.

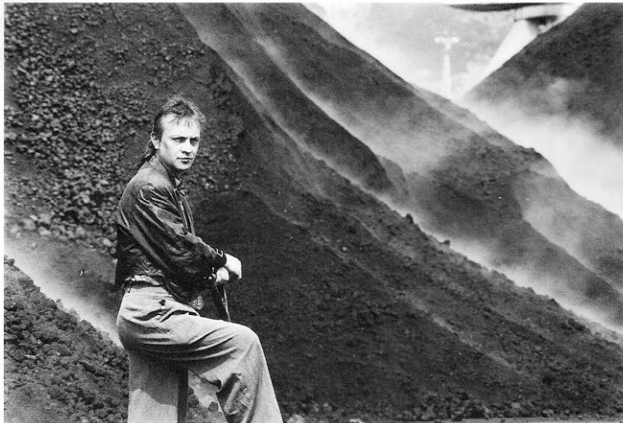
- "Les portes de Li
- "de Veruela, Sarag

- "Der Fliegende",
- "Nantes.

- "Concepte", Gal
- "Barcelona.

1991 • "Suite", Galeri

- "Piano solo", Sa
- "Múltiples", Gal
- "Barcelona.

Benito i al·legoria de Zeus que, transformat en brau, raptà la donzella Europa), carregada de carbó, l'embarcació, ha restat immobilitzada pel glaç al bell mig del llac Wannsee.

Carbó i plom! Materials benitians i alhora sorprenentment olímpics! Píndar i Uccello, arran de la glaçada del llac, deuen baixar a patinar-hi de nits. El carbó és la nit que pegueix al capvespre. Les odes de Píndar als atletes olímpics de la Grècia clàssica evoquen el migdia, si, però sempre en oposició a la nit, tal com ho entengué Uccello. I –atenció!– sota les trenta tones de carbó de la instal·lació de Jordi Benito hi ha un brau, mort però ben real, en estat de putrefacció!

Sí, l'oda que aquí Benito fa a l'olimpisme evoca la nit en oposició, és clar, al migdia. I Uccello i Píndar, en patinar-hi, pel llac de Benito, deuen recitar lletanies sobre la flama olímpica alimentada potser amb carbó: el sol del migdia de l'estiu de les Olimpíades, la calor de l'Olimp que desplaça el llac durant el capvespre dels déus al palau Sans-Souci (és a dir, el palau Sense-Maldecaps) que presideix el llac Wannsee, que ja és el llac Benito, o Benitosee per als alemanys.

En aquesta obra de Jordi Benito, el realisme hi és soterrat, com el brau, sota les tones de carbó i, ensems, enlairat al zènit, com el sol. I per això el realisme s'hi converteix en irrealisme, més enllà del capitalisme i del socialisme i dels maldecaps de la didàctica, a l'eix entre l'est i l'oest d'una Europa de plom feta piragua per travessar el mur de carbó de l'art. O el brau muntat per la donzella Europa convertit en piragua gràcies als maldecaps de l'art.

I, evidentment, un dels piragüistes que rema pel llac és Heinrich von Kleist (un dels déus que ha visitat Benito), el poeta suïcida que, carregat de maldecaps es marfongué en el llac Wannsee un capvespre, a Potsdam. Ell hi és una piragua suïcida, de la mateixa manera que Benito hi és la representació de Zeus, el brau que, en descomposició, somnia en l'Olimp sota la muntanya de carbó. Que no en sentiu les flaires, de la bèstia, de l'Olimp, de les Olimpíades?

Carles Hac Mor

JORDI BENITO

Neix a Granollers el 1951

PRIMERA EXPOSICIÓ INDIVIDUAL

1971 • "Muntatge al carrer". Entornament.
Plaça Porxada, Granollers.

PRIMERA EXPOSICIÓ COL·LECTIVA

1971 • "Formes al carrer". Entornament. Galeria
Aquitània, Barcelona.

DARRERES EXPOSICIONS INDIVIDUALS

- 1968 • "Carruatges". El carç. Sant Pere de Ribes.
- "Sigrid-runa", *Sòl/Subsòl/Runa*. Acció-escena. Espais, Centre d'Art Contemporani, Girona.
- 1989 • "Prova de foc. Ceràmiques d'artista". Galeria Fernando Alcolea, Barcelona.
- "AGDA o tomba dels ducs de la BGN" (part II). Centre Alexandre Cirià de l'Hospitalet de Llobregat. FIB 89, Barcelona.
  - "L'Arèna", *Table des sculpteurs*. Instal·lació. Sculpture quotidien, Clermont Ferrand.
  - "Les portes de Linares". Metrònom, Barcelona.
- 1990 • "Enterré dans l'Arène". Salles Romanes du Cloître, Arles.
- "Les portes de Linares II". Sala Parpalló, València.
  - "Piano Track". Galeria Carles Taché, Barcelona.
  - "Les portes de Linares III". Palacio de Veruela, Saragossa.
  - "Der Fliegende". Galeria Espace Graslin, Nantes.
  - "Concepte". Galeria Alfonso Alcolea, Barcelona.
- 1991 • "Suite". Galeria Carles Taché, Barcelona.
- "Piano solo". Sala Vinçon, Barcelona.
  - "Múltiples". Galeria Alfonso Alcolea, Barcelona.

DARRERES EXPOSICIONS COL·LECTIVES

- 1991 • "Artistes Catalans del Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya". Tunis.
- "Les avant-garde de la sculpture: la Catalogne". Espace culturel du Pin Galant, Mèrignac.
  - "Idees i actituds a l'entorn de l'art conceptual a Catalunya, 1964-1980". Centre d'Art Santa Mònica, Barcelona.
- 1992 • "Picanya". Acció musical. Institut del Teatre, Barcelona.
- "Die partiture des Wannsees". Instal·lació. Palau de la Virreina, Barcelona.
  - "Mouvement-Illuminations". Espai G-57, Granollers.
  - "Art i Esport a Catalunya". *Jardí d'escultures*. Palau Robert, Barcelona.

JARDÍ D'ESCULTURES

juliol / setembre 1992

Palau Robert

Barcelona

Generalitat de Catalunya